

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/78
KARAR NO : 2021/155
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: 2547 sayılı Kanun'un 35. maddesi uyarınca davalı Üniversite adına ö retim elemanı yeti tirme programı kapsamında yüksek lisans e itimi almak üzere kadrosu geçici olarak Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bölümü'ne aktarılan davacının, yüksek lisans e itimini azami yasal sürede tamamlayamadı ından bahisle imzalamı oldu u taahhüt ve kefalet senedi uyarınca, mecburi hizmetle yükümlü bulundu u nedeniyle borçlandırılmasına ili kin i leminin iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : E.H.A.
Vekili : Av. H.B.S.
Davalı : Karamano lu Mehmetbey Üniversitesi Rektörlü ü

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin Karamano lu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Mütercim Tercümanlık Bölümü, Mütercim Tercümanlık ngilizce Anabilim Dalı ara tırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2547 sayılı Kanun'un 35. maddesi uyarınca ö retim elemanı yeti tirme programı kapsamında yüksek lisans e itimi almak üzere kadrosunun geçici olarak Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bölümü'ne aktarıldı ını; davacının, yüksek lisans e itimini azami yasal sürede tamamlayamadı ından kadrosu ile ili i inin kesildi ini; daha önceden imzalanmı olan taahhüt ve kefalet senedi gere ince i lem yapılarak, 218.970,28 TL borç çıkarılmasına ili kin 12/05/2015 tarihli ve 10074 sayılı i lemin hukuka aykırı oldu unu ileri sürerek, i lemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı vekili, süresi içinde verdi i cevap dilekçelerinde, davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekti inden bahisle görev itirazında bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. Konya 2. dare Mahkemesinin 12/06/2015 tarihli ve E.2015/602, K.2015/522 sayılı dosyasında, davacı tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye kar ı taahhütte bulunulması ve tarafların kar ılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ili kisi kurulması kar ısında, ilgilinin yüksek lisans e itimini tamamlayamaması nedeniyle yüklenme ve kefalet senedi gere ince davacı adına borç çıkartılmasına ili kin i lemin iptali istemiyle açılan davanın, taraflar arasında yüklenme ve kefalet senedinden do an alacak-borç ili kisi nedeniyle özel hukuk hükümlerine göre çözümlenmesi gerekece inden, uyu mazlı ın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulundu u sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin (1/a) bendi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar verilmi , bu karara kar ı davacı vekili temyiz isteminde bulunmu tur.

4. Danı tay Sekizinci Dairenin 14/02/2018 tarihli ve E.2015/10106, K.2018/780 sayılı dosyasında, davacının, imzaladı ı taahhüt ve kefalet senedinde yer alan mecburi hizmet ile yükümlü oldu una ve mali yaptırımların kaldırılması talebinin reddine ili kin i lem ve yüklenme senedine yönelik uyu mazlı ın çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle, i in esası hakkında bir karar verilmesi gerekmekte iken uyu mazlı ın adli yargıda çözümlenmesi gerekti i yönünde verilen kararda hukuki isabet görülmedi i gerekçesiyle, temyize konu kararının bozulmasına karar verilmi , bu karara kar ı davalı vekili karar düzeltme isteminde bulunmu tur.

5. Danı tay Sekizinci Dairenin 11/02/2020 tarihli ve E.2018/5532, K.2020/699 sayılı dosyasında, Danı tay dava daireleri ve dari veya Vergi Dava Daireleri Kurulları tarafından verilen kararlar hakkında karar düzeltilmesi yoluna ba vurulabilmesi 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinde yazılı nedenlerin bulunmasına ba lı oldu u gerekçesiyle, istemde bulunan tarafından öne sürülen düzeltme nedenleri sözü edilen madde de belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymadı ndan karar düzeltme isteminin reddine karar verilmi tir.

6. Konya 2. dare Mahkemesinin 18/06/2020 tarihli ve E.2020/390 sayılı dosyasında, idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedi uyarınca tesis edilen dava konusu borçlandırma i lemne dair uyu mazlı ın 2577 sayılı Yasa'nın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında oldu u anla ılmakla görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazının reddine karar verilmi tir.

7. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı'na gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

8. Söz konusu taahhütname ve kefalet senedi ile üniversiteye kar ı mecburi hizmet yükümlülü ü ya da parasal kar ılı ı taahhüt edilmek suretiyle üniversite ile ö retim görevlisi arasında, tarafların kar ılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ili kisi kuruldu u; davacının lisansüstü e itimini süresinde tamamlamaması sebebiyle davalı Üniversitenin taahhütname ve kefalet senedi uyarınca 218.970,28 TL'nin ödenmesi gerekti ine ili kin i leminin iptali istemiyle davanın açıldı ının anla ıldı ı , bu nedenle, taahhütname ve kefalet senedinin, davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye kar ı taahhütte bulunulması kar ısında, davacının, 218.970,28 TL'nin ödenmesine ili kin i lemin iptali istemiyle açtı ı davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varıldı ı

gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gere ince, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına, dosyanın Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı na gönderilmesine karar vermi tir.

III.BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

9. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı nca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danı tay Ba savcısının da yazılı dü üncesi istenilmi tir.

10. Uyu mazlı n, ödenmesi gereken tutara ili kin olmadı ı, statü hukukundan kaynaklanan hak ve yükümlülöklere dair mecburi hizmet, atanma, ili ik kesme gibi hususlardan kaynaklandı ı dikkate alındı nda, Yönetmelik uyarınca 2547 sayılı Kanun'un 35. maddesine göre yapılacak görevlendirmelerde idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine ili kin uyu mazlı n 2577 sayılı Kanun'un 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulundu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan ba vurunun reddi gerekti i yolunda dü ünçe vermi tir.

IV. LG L HUKUK

11. 2547 sayılı Yüksekö retim Kanunu'nun, "Ö retim elemanı yeti tirme" ba lıklı 35. Maddesi öyledir:

"Yüksekö retim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmu ve kurulacak di er yüksekö retim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dı nda, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yüksekö retim Kurulunun belirtece i ihtiyaca ve esaslara göre ö retim elemanı yeti tirirler.

(Ek fıkralar: 17/8/1983-2880/18 md.) Ö retim elemanı yeti tirilmesi amacıyla üniversitelerin ara tırma görevlisi kadroları, ara tırma veya doktora çalı maları yaptırmak üzere ba ka bir üniversiteye, Yüksekö retim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu ekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu e itimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

Yurt içi veya yurt dı nda yeti tirilen ö retim elemanları, genel hükümlere göre ba lı oldukları yüksekö retim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülü ü yerine getirmeyenlere, yüksekö retim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalı maları bu hüküm dı ndadır."

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

12. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı nın esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

13. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

14. Dava, 2547 sayılı Kanun'un 35. maddesi uyarınca davalı Üniversite adına ö retim elemanı yeti tirme programı kapsamında yüksek lisans e itimi almak üzere kadrosu geçici olarak Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bölümü'ne aktarılan davacının, yüksek lisans e itimini azami yasal sürede tamamlayamadı ndan bahisle imzalamı oldu u taahhüt ve kefalet senedi uyarınca, mecburi hizmetle yükümlü bulundu u nedeniyle borçlandırılmasına ili kin 12/05/2015 tarihli ve 10074 sayılı davalı üniversite i leminin iptali istemiyle davanın açıldı ı anla ılmı tır.

15. Taahhüt ve kefalet senedinin davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye kar ı taahhütte bulunulması kar ısında, davacı tarafından mecburi hizmet yükümlülü ünün ve tazminat yükümlülü ünün iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı'nın ba vurusunun kabulü ile davalı Rektörlük vekilinin görev itirazının reddine ili kin Konya 2. dare Mahkemesinin 18/06/2020 tarihli ve E.2020/390 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmi tir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı'nın BA VURUSUNUN KABULÜ ile davalı Rektörlük vekilinin görev itirazının reddine ili kin Konya 2. dare Mahkemesinin 18/06/2020 tarihli ve E.2020/390 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ ve Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYLARI ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR I OY

Dava, davalı Üniversitede ara tırma görevlisi olarak görev yapmakta iken Ankara Üniversitesinde yabancı dil e itimi alması amacıyla atanıp taahhüt ve kefalet senedi imzalayan ve bilahare ili i kesilen davacı tarafından; 22.03.2013 tarih ve 11311 yevmiye numaralı taahhüt ve kefalet senedi gere i 84.315,87TL.nin ödenmesine yönelik olarak; adli yargı yerinde borçlu olmadı ının tespiti; idari yargı yerinde, taahhüt ve kefalet senedinin iptali istemiyle açılmış tır.

Davacının, 2547 sayılı Kanunun 35. maddesi uyarınca görevlendirilmeden önce içeri i ve kapsamı idarece belirlenmi olan söz konusu taahhüt ve kefalet senedini imzalaması Bir Üniversite Adına Bir Di er Üniversitede Lisansüstü E itim Gören Ara tırma Görevlileri Hakkında Yönetmeli in 4/4. maddesinin emredici hükmü olup, bu senedi imzalamaması durumunda görevlendirmesinin yapılmayacağı ve davacının görevine son verilebilece inden davacının söz konusu senedi hür iradesiyle imzaladığından söz etmek hukuken olanaksız oldu u gibi içeri i ve kapsamı tamamen idarece belirlenmi olan bu taahhüt ve kefalet senedinin maddelerini müzakere edebilme ve de i tirme gücü ve olana ı da bulunmamaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde, idari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmış tır.

Ara tırma görevlilerinin, 2547 sayılı Yasa uyarınca başka bir üniversitede ö retim üyesi yeti tirme programı kapsamında e itim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğ unda, davacının bu taahhüt ve kefalet senedini idare ile e it düzeyde olarak, iste i ve özgür iradesi ile imzaladığından söz etmeye olanak bulunmadığından, ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyu mazlık bulunmamaktadır.

Özel hukuk hükümlerine göre yapılmayan, statü hukukundan kaynaklanan hak ve yükümlülöklere dair mecburi hizmet, atanma, ilik kesme gibi hususları içeren ve Yönetmelik uyarınca 2547 sayılı Yasanın 35. maddesine göre yapılacak görevlendirmelerde imzalanması zorunlu tutulan dava konusu taahhüt ve kefalet senedi bu özellikleri nedeniyle tipik bir idari sözleşmedir.

Bu itibarla, idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine ilikin uyu mazlı ın 2577 sayılı Yasanın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunduğ undan mecburi hizmet yükümlölü ünün kaldırılması talebiyle yapılan başvurunun reddine ilikin i lem ile yüklenme ve kefalet senedinin iptaline yönelik uyu mazlı ın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden ço unlu un kararına katılmıyoruz.

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Ahmet
ARSLAN